

Adroddiad Blynyddol
Annual Report

Urdd Gobaith Cymru 2011— 2012

urdd.org

Beth sydd y tu mewn? What's inside?

02 — 03	Llywydd yr Urdd Urdd President
04 — 05	Adroddiad y Cadeirydd Chair's Report
06 — 07	Adroddiad y Prif Weithredwr Chief Executive's Report
08 — 09	Adroddiad y Trysorydd Treasurer's Report
10 — 11	Swyddogion Urdd Gobaith Cymru 2012 Urdd Gobaith Cymru Officers 2012
	Proffiliau/Profiles
01	Caitlin Elsbeth Kelly
02	Huw Ynyr Evans
03	Swyn Ela Williams
04	Iwan C Williams
05	Gwen Down
06	Mathew Abbott
07	Clwb Cymorth Caerdydd
08	Brandon Lewis Sherwood
09	Eleni.../This year...
12 — 13	Ffynonellau Incwm Allanol External Funding Sources
14 — 15	Noddwyr Sponsors
16 — 20	Gwybodaeth Ariannol Financial Information

Llywydd yr Urdd

Eirian Stephen Jones

Does dim geiriau i ddisgrifio'r teimlad o gael fy ngwahodd i fod yn Llywydd ar fudiad yr Urdd 2011/2012. Dwi'n credu mai chwerthin wnes i a dweud "Fi?". Pan dderbynias y gwahoddiad prin oeddwn yn sylweddoli beth oedd hyn yn ei olygu i mi a'r profiadau y buaswn yn eu cael. Roedd nifer fawr yn credu fy mod wedi cael swydd newydd ac nad oeddwn yn dysgu bellach, ond pan oeddwn yn egluro mai anrhydedd oedd cael bod yn Llywydd yr Urdd roeddwn yn cael fy nhrin fel Brenhines.

Mae'r Urdd wedi bod yn rhan o fy mywyd ers pan oeddwn yn ddim o beth ac rwyf wedi derbyn llawer iawn o brofiadau gwerthfawr ar hyd y blynyddoedd ond pwysu fwasai'n meddwl y cawn gyfle i gynrychioli'r Urdd mewn derbyniad yn 10 Stryd Downing? Fues i erioed mor nerfus a nifer yn fy holi beth oedd y bathodyn bach coch, gwyn a gwyrdd ar fy mrest, a'm balchder o gael dweud wrthynt am fudiad ieuenctid mwyaf Cymru. Chaf i byth eto ddweud i mi sefyll mewn ystafell yn sgwrsio gyda Chymry adnabyddus megis Sam Warburton, Rebecca Evans, Tim Rhys Evans a Karl Jenkins.

Un peth rwyf yn hynod falch o'i weld yn cael ei ddatblygu ymhellach gan y mudiad yw'r Adran Chwaraeon. Mae'r hyn sydd yn cael ei drefnu a'i gynnis yn anhygoel, o glybiau amrywiol i gystadlaethau di-ri, gan gynnwys Gemau Cymru. Roeddwn yn andros o falch o weld y Gemau yn cael eu darlledu ar S4C.

Ond os oes rhaid dewis un uchafbwynt yn ystod fy llywyddiaeth, Eisteddfod yr Urdd fyddai hwnnw. Eleni roedd yr Eisteddfod fwy neu lai ar garreg fy nrws yng Nglynllifon. Hoffwn longyfarch pawb oedd yn rhan o'r trefnu a'r fintai gref o wirfoddolwyr a wnaeth yr Eisteddfod, er gwaetha'r tywydd difrifol, yn llwyddiant. Er yr holl wynt, glaw ac oerni roedd y safon a welwyd ar y llwyfan yn ddigon i gynhesu'r galon.

Braint ac anrhydedd fu llywyddu'r mudiad tros y flwyddyn. Does gen i ddim ond diolch i'r Urdd am fod yn gymaint o ddylanwad arnaf ers yn blentyn ac am barhau i gynnis profiadau a breintiau i mi fel oedolyn ac athrawes. Diolch i ti Mistar Urdd!

Urdd President

Eirian Stephen Jones

No words can describe the feeling of being invited to become President of the Urdd movement for 2011/2012. I think I laughed and said "Me?". When I accepted the invitation, little did I realise what this meant for me and the experiences I would have. Many people believed I had got a new job and that I was no longer teaching, but when I explained that to be President of the Urdd was an honour, I was treated like a Queen.

The Urdd has been part of my life from a very young age and I have received a large number of valuable experiences along the years, but who would have thought I would have the opportunity to represent the Urdd at a reception in 10 Downing Street? I have never been so nervous, with many asking me about the little red, white and green badge on my chest, and my pride in being able to tell them about Wales' largest youth movement. Never again will I be able to say that I stood in a room chatting with well-known Welsh people such as Sam Warburton, Rebecca Evans, Tim Rhys Evans and Karl Jenkins.

One thing I am very pleased to see the movement developing further is the Sports Department. What is being organised and offered is amazing, from various clubs to numerous opportunities, including Gemau Cymru. I was very pleased indeed to see the Games being broadcast on S4C.

But if I have to choose one highlight during my presidency, that would be the Urdd Eisteddfod. This year, the Eisteddfod was more or less on my doorstep at Glynllifon. I would like to congratulate everyone involved in the organising and the dedicated group of volunteers who made the Eisteddfod a success, despite the very inclement weather. Despite all the wind, rain and cold weather, the standard seen on the stage was enough to warm the heart.

It was a privilege and an honour to serve as president of the movement during the year. I can but thank the Urdd for having such an influence on me since my childhood and for continuing to offer me experiences and privileges as an adult and a teacher. Thank you Mistar Urdd!

Adroddiad y Cadeirydd

Carol Davies

Braint yw hi fel Cadeirydd prif fudiad ieuentid Cymru, am y tro olaf gan fod fy nhymor yn dod i ben, i dalu teyrnged uchel i holl waith clodwiw Urdd Gobaith Cymru.

Derbyniwyd arweiniad clir gan ein Prif Weithredwr a'n hymddiriedolwyr, sydd yn arwain y ffordd i sicrhau ffyniant a statws holl waith y mudiad. Treiddia hyn drwy'r holl staff sydd yn gweithio i'r mudiad, ein haelodau a'n gwirfoddolwyr.

Mewn cyfnod economaidd anodd i bawb, mae'n fy ysbrydoli cymaint i weld ewyllys da a theyrngarwch pobl tuag at ei gilydd yn cryfhau, er mwyn sicrhau cyfleoedd diddiwedd i'n hieuentid. Gwelir hynny ar draws y wlad a phobl ac asiantaethau yn buddsoddi yn ein pobl ifanc.

Diolch hefyd i'n partneriaid sydd yn ein cefnogi drwy fuddsoddi yn y mudiad. Braf yw gweld cynifer yn awyddus i fod yn rhan o ddatblygiadau cyffrous sydd yn digwydd ledled y wlad – a hynny i gyd drwy gyfrwng y Gymraeg. Rydym yn cyrraedd y nod o ddod â'r Gymraeg yn fyw i blant a phobl ifanc.

Wrth gwrs nid yw Urdd Gobaith Cymru yn cyrraedd y fan hon heb sylfaen gadarn ac mae fy niolch ddiffuant i holl aelodau staff y mudiad, partneriaid, gwirfoddolwyr ac wrth gwrs ein pobl ifanc talentog. Rydym yn wlad ffodus iawn. Nid pawb sy'n derbyn cyfle yn flynyddol i gael cip ar waith llenyddol, theatrig, creadigol, cerddorol, dyngarol a chwaraeon ein gwlad yn datblygu o flaen ein llygaid.

Chair's Report

Carol Davies

It is a privilege for me as Chair of Wales' main youth movement, for the last time as my term of office is coming to an end, to pay tribute to all the commendable work carried out by Urdd Gobaith Cymru.

Clear guidance has been received from our Chief Executive and trustees, who are leading the way to ensure the success and status of all the movement's work. This permeates through all the staff working for our movement, our members and volunteers.

In a difficult economic period for us all, I derive so much inspiration from seeing people's goodwill and loyalty to each other becoming stronger, in order to ensure boundless opportunities for our young people. This is seen throughout the country with people and agencies investing in our young people.

Thanks also to our partners who support us by investing in the movement. It is good to see so many being keen to be part of the exciting developments taking place across the country – and all through the medium of Welsh. We are achieving the aim of bringing the Welsh language alive to children and young people.

Of course Urdd Gobaith Cymru has not reached this point without a firm foundation, and my sincere thanks go to all the movement's staff, partners, volunteers and of course our talented young people. We are a very fortunate country. Not everyone gets an opportunity annually to see the literary, theatrical, creative, musical, humanitarian and sports work of our country developing before our very eyes.

Adroddiad y Prif Weithredwr

Efa Gruffudd Jones

Yn rhifyn mis Ionawr 1922 o'r cylchgrawn 'Cymru'r Plant' meddai Syr Ifan ab Owen Edwards, 'Yn awr mewn llawer pentref, a bron ym mhob tref yng Nghymru, mae'r plant yn chwarae yn Saesneg, yn darllen llyfrau Saesneg, ac yn anghofio mai Cymry ydynt.' Apeliodd ar blant Cymru i ymuno â mudiad newydd, ac o ganlyniad i hynny, sefydlwyd Urdd Gobaith Cymru.

90 mlynedd yn ddiweddarach, mae gan Urdd Gobaith Cymru bron i 50,000 o aelodau sy'n perthyn i 900 o ganghennau sy'n cymryd rhan mewn pob math o weithgareddau. Cyflawnir y gwaith gyda chymorth oddeutu 10,000 o wirfoddolwyr brwd ar draws Cymru a 248 aelod o staff ymroddedig.

Mae'r nod gwreiddiol o sicrhau cyfle, trwy gyfrwng yr iaith Gymraeg, i holl ieuenctid Cymru ddatblygu'n unigolion cyflawn; a'u galluogi i chwarae rhan adeiladol yn y gymdeithas, gan feithrin sgiliau personol a chymdeithasol, yn parhau.

Mae'r nod yn un sy'n gynyddol heriol mewn amgylchfyd ieithyddol a chymdeithasol sy'n newid yn gyson. Mae'r Urdd yn fudiad blaengar sy'n cynnig profiadau cyffrous a Chymraeg mewn awyrgylch hwyliog i blant a phobl ifanc Cymru, beth bynnag fo'u cefndir.

Ein hamcan drwy ein holl weithgareddau yw dod â'r Gymraeg yn fyw i blant a phobl ifanc Cymru. Rydym yn croesawu yn fawr nod hirdymor Llywodraeth Cymru o weld y Gymraeg yn ffynnu yng Nghymru ac edrychwn ymlaen at gydweithio â'r Llywodraeth i sicrhau hynny.

Rydym yn parhau i ddatblygu natur a chwmpas ein gweithgareddau, gan ymateb i anghenion a dyheadau ein haelodau. Mae ein heisteddfod yn parhau i ddatblygu yn flynyddol; bydd ein darpariaeth chwaraeon yn trawsnewid dros y cyfnod nesaf; rydym yn buddsoddi yn ein gwrsylloedd ac yn datblygu ein gwaith cymunedol.

Fy mraint i yw diolch yn ddiwyll i bawb sy'n gwneud hyn oll yn bosibl.

Chief Executive's Report

Efa Gruffudd Jones

In the January 1922 issue of the children's magazine 'Cymru'r Plant', Sir Ifan ab Owen Edwards said, 'In many villages now, and in almost all towns in Wales, children play in English, read English books, and forget that they are Welsh.' He appealed to the children of Wales to join a new movement, and as a result Urdd Gobaith Cymru was established.

90 years later, Urdd Gobaith Cymru has almost 50,000 members who belong to 900 branches and take part in all kinds of activities. The work is carried out with the help of around 10,000 enthusiastic volunteers from across Wales and 248 committed members of staff.

The original aim of ensuring an opportunity, through the medium of Welsh, for all young people in Wales to develop into well-rounded individuals; and to enable them to play a constructive part in society, developing personal and social skills, continues.

The aim is an increasingly challenging one in a linguistic and social environment that is constantly changing. The Urdd is an innovative movement that offers exciting experiences through the medium of Welsh in a fun environment to the children and young people of Wales, whatever their backgrounds.

Our objective through all our activities is to bring the Welsh language alive for the children and young people of Wales. We warmly welcome the Welsh Government's long-term aim of seeing the Welsh language flourish in Wales and we look forward to working with the Government to ensure this.

We continue to develop the nature and scope of our activities, responding to the needs and aspirations of our members. Our eisteddfod continues to develop annually; our sports provision will be transformed over the coming period; we are investing in our camps and developing our community work.

It is my privilege to sincerely thank everyone who makes all this possible.

Adroddiad y Trysorydd

Rheon Tomos

Rwyf yn falch o allu adrodd fod cyfrifon 2011/12 yn dangos gweddill ariannol hynod o galonogol er i'r gwariant gynyddu o dros chwarter miliwn i dros £8.2m yn ystod y flwyddyn. Gwelwyd cynnydd hefyd yn ein hincwm a oedd yn adlewyrchu llwyddiant ein swyddogion yn denu grantiau i dalu am fwy o weithgaredd amrywiol i blant a phobl ifanc Cymru. Esiamlpl o hyn yw'r datblygiadau cyffrous yn yr Adran Chwaraeon, yn enwedig llwyddiant ysgubol Gemau Cymru, sydd bellach wedi denu cefnogaeth a nawdd am ddwy flynedd ychwanegol.

Eleni eto hoffwn ddiolch i bawb a gyfrannodd mor hael drwy gyfraniadau a chymynroddion, ac yn wir roedd y cynnydd uwch na ragolygwyd mewn cymynroddion yn cyfrannu'n helaeth i'r gweddill. Mae cefnogaeth sylweddol o'r math yma yn ein galluogi ni i gynnal ein polisi o rewi cost tanysgrifio i ddangos ein gwerthfawrogiad i rieni am eu cefnogaeth hael.

Fe fu 2011/12 yn flwyddyn o gynnydd mewn incwm yn ein gwerylloedd, a rhaid diolch hefyd i'r penaethiaid am eu rheolaeth o'r costau sydd yn golygu fod eu cyfraniad i'r mudiad yn hynod o ganmoladwy. Fe soniais llynedd am gynlluniau i fuddsoddi yn sylweddol i wella'r ddarpariaeth yng Nglan-llyn a Llangrannog ac yn wir rydym bellach yng nghanol y gwelliannau. Rydym eisoes wedi gwario dros £0.3m yng Nglan-llyn ac mae

swm cyffelyb eto i'w fuddsoddi yn ystod 2012. Fe fyddwn hefyd yn gwario dros £0.8m yn uwchraddio adeiladau Llangrannog yn ystod 2012/13. Mae hyn yn dangos ymrwymiad i ddatblygu'r canolfannau ac i roi hwb iddynt i ddenu ymwelwyr yn y dyfodol.

Er ansicrwydd y marchnadoedd arian gwelwyd cynnydd bychan yng ngwerth ein buddsoddiadau yn ystod y flwyddyn, hyn yn ogystal â chynnydd da yn yr incwm sydd yn deillio o'r buddsoddiadau. Rydym fel mudiad yn cadw llygad barcud ar y sefyllfa yn ystod y flwyddyn ac yn trafod yn gyson efo'r arbenigwyr.

Mae'r bwrdd busnes yn gyfrifol am adolygu gwariant a chyllidebau'r mudiad mewn cydweithrediad â'r fîm rheoli. Ein nod ar ddechrau'r flwyddyn oedd i wneud gweddill er mwyn gwneud cynnydd yn yr arian wrth gefn a fydd yn sicrhau cynlluniau'r dyfodol. Er nad ydym wedi llwyr gyrraedd ein nod eto mae canlyniadau fel eleni yn sicr yn hwb sylweddol, a hyn wrth gwrs mewn cyfnod o ansicrwydd ariannol. Gyda seiliau ariannol cadarn yn eu lle gallwn wynebu'r her yma gyda hyder.

Treasurer's Report

Rheon Tomos

I am pleased to be able to report that the 2011/12 accounts show a very heartening surplus even though expenditure increased by over a quarter of a million to more than £8.2m during the year. An increase was also seen in our income which reflected the success of our officers in attracting grants to pay for more varied activities for the children and young people of Wales. Examples of this are the exciting developments in the Sports Department, especially the sweeping success of Gemau Cymru, which have now attracted support and funding for two extra years.

Again this year I would like to thank everyone who contributed so generously through donations and requests, and indeed the higher than foreseen increase in bequests contributed substantially to the surplus. Substantial support of this kind enables us to maintain our policy of freezing the cost of subscription to show our appreciation to parents for their generous support.

2011/12 was a year of increased income in our residential centres, and the directors must also be thanked for their management of the costs which means that their contribution to the movement is very commendable. I mentioned last year the plans to invest substantially to improve the provision at Glan-llyn and Llangrannog and indeed we are now in the

middle of the improvements. We have already spent over £0.3m at Glan-llyn and a similar sum is again to be invested during 2012. We will also be spending over £0.8m to upgrade buildings at Llangrannog during 2012/13. This demonstrates a commitment to develop the centres and to give them a boost to attract visitors in the future.

Despite the uncertainty of the financial markets a small increase was seen in the value of our investments during the year, as well as a good increase in the income resulting from the investments. As a movement we keep a close eye on the situation during the year and discuss regularly with the experts.

The business board is responsible for reviewing the movement's expenditure and budgets in collaboration with the management team. Our aim at the beginning of the year was to make a surplus in order to see an increase in the reserves that will secure future plans. Although we have not yet fully achieved our aim, results like this year's are certainly a substantial boost, and this of course in a period of financial uncertainty. With a robust financial footing in place we can face this challenge with confidence.

Swyddogion Urdd Gobaith Cymru 2012

Llywydd

Eirian Stephen Jones

Is-lywyddion

Edryd Eynon
Bethan Mair Williams

Cadeirydd

Carol Davies

Is-gadeirydd

Tudur Dylan Jones

Trysorydd

Rheon Tomos

Ysgrifennydd

Andrea Parry

Llywyddion

Anrhydeddus ac Ymddiriedolwyr

Prys Edwards
Wynne Melville Jones
Bob Roberts

Ymddiriedolwyr

Sion Edwards
Rhiannon Lewis
Aled Walters

Cyfreithiwr Mygedol

Aled Walters

Proffiliau Profiles

01	Caitlin Elsbeth Kelly Gwersyll yr Urdd Caerdydd
02	Huw Ynyr Evans Yr Eisteddfod a'r Celfyddydau The Eisteddfod and the Arts
03	Swyn Ela Williams Gweithgareddau Cymunedol Community Activities
04	Iwan Williams Gwersyll yr Urdd Glan-Ilyn
05	Gwen Down Cyfathrebu Communications
06	Mathew Abbott Gwersyll yr Urdd Llangrannog
07	Clwb Cymorth Caerdydd Chwaraeon Sports
08	Brandon Lewis Sherwood Llwybrau i'r Brig Routes to the Summit
09	Eleni... This year...

01

Caitlin Elsbeth Kelly, 15
Gwersyll yr Urdd Caerdydd

Byw/Location
Llundain/London

Caitlin Elsbeth Kelly

Mae Caitlin yn ddisgybl yn Ysgol Ramadeg St Michael yn Llundain. Mae wedi byw yno erioed, a'r unig gyfle sydd ganddi i siarad Cymraeg ers cychwyn yr ysgol uwchradd yw gyda'i mam gartref. Mae Caitlin yn dod i Gaerdydd bob haf ar gwrs Bang! yng Ngwersyll yr Urdd Caerdydd er mwyn cadw ei Chymraeg yn fyw.

"Pan oeddwn i yn yr ysgol gynradd, roeddem ni'n arfer mynd i Langrannog gyda chriw Ysgol Gymraeg Llundain bob blwyddyn ac mi oeddwn i wrth fy modd yna – wythnos orau'r flwyddyn gen i. Ond ers mynd i'r ysgol uwchradd, doedd dim cyfle i fynd i'r gwर्सyloedd, felly mi wnes i gychwyn mynd ar fy mhen fy hun ar gwrs Bang! bob haf yng Ngwersyll yr Urdd Caerdydd. Beth sy'n braf am gwrs Bang! yw fod pawb yn siarad Cymraeg ar y cwrs, pawb yn caru canu a phawb yn chwarae offerynnau.

Blwyddyn nesaf bydd gennyf haf hir o fy mlaen a byddwn wrth fy modd yn mynd i Lan-llyn neu ar y daiith flynyddol i Batagonia. Dwi wedi gwneud llawer o ffrindiau newydd bob haf yng Ngwersyloedd yr Urdd, a dydw i ddim eisiau colli na stopio gwneud hynny."

Timothy Edwards

Cyfarwyddwr Gweithredol
Gwersyll yr Urdd Caerdydd

029 2063 5678
caerdydd@urdd.org
urdd.org/caerdydd

Ffeithiau

- Dros 15,000 o ymwelwyr i'r Gwersyll o Gymru a thu hwnt
- Cyfleusterau cynhadledd a chyfarfod arbennig ym Mae Caerdydd
- Cwrs celfyddydol Bang! llwyddiannus ar y cyd gyda Chanolfan Mileniwm Cymru, Llenyddiaeth Cymru a Cherddorfa Genedlaethol Gymreig y BBC
- Rheoli prosiect a chynnal digwyddiad Her Entrepreneuriaeth Fyd-eang Cymru ar ran Llywodraeth Cymru
- Lansio Gŵyl Hwyl, gyda dros 750 o blant lleol yn cael blas ar weithgareddau'r Gwersyll yn ystod y gwyliau

Caitlin is a pupil at St Michael Grammar School in London. She has lived there all her life, and the only opportunity she has to speak Welsh since starting secondary school is with her mother at home. Caitlin comes to Cardiff every summer on the Bang! course at Gwersyll yr Urdd Caerdydd in order to keep her Welsh alive.

"When I was at primary school we used to go to Llangrannog with a group from Ysgol Gymraeg Llundain every year and I really enjoyed myself there – the best week of the year for me. But since going to secondary school, there has been no opportunity to go to the residential centres, so I started going on my own on the Bang! course every summer at Gwersyll yr Urdd Caerdydd. The good thing about the Bang! course is that everyone speaks Welsh on the course, everyone enjoys singing and everyone plays instruments.

Next year I will have a long summer ahead of me and I would love to go to Glan-llyn or on the annual trip to Patagonia. I've made many new friends every summer at the Urdd residential centres, and I do not want to lose them or stop doing that."

Timothy Edwards

Operational Director
Gwersyll yr Urdd Caerdydd

029 2063 5678
caerdydd@urdd.org
urdd.org/caerdydd

Facts

- Over 15,000 visitors to the Gwersyll from Wales and beyond
- Excellent conference and meeting facilities in Cardiff Bay
- Successful Bang! arts course jointly with the Wales Millennium Centre, Literature Wales and the BBC Welsh National Orchestra
- Project management and hosting the Wales Worldwide Entrepreneurship Challenge on behalf of the Welsh Government
- Launched Gŵyl Hwyl, with over 750 local children getting a taste of the Gwersyll's activities during the holidays

02

Huw Ynyr Evans, 20

Yr Eisteddfod a'r Celfyddydau
The Eisteddfod and the Arts

Byw/Location
Rhydymain

Huw Ynyr Evans

Mae Huw yn wyneb cyfarwydd ar lwyfannau Eisteddfod yr Urdd, ac roedd yn un o ymgeiswyr Ysgoloriaeth Bryn Terfel yn 2011 a 2012 yn dilyn ei lwyddiant ar yr unawd cerdd dant o dan 25.

“Rydw i’n cystadlu yn yr Eisteddfod ers yn ddim o beth, yn canu unawdau, deuawdau ac mewn parffion. Mae’r Urdd yn llwyfan ffantastig, ac oni bai am yr Urdd dwi ddim yn meddwl y byddai gennym ni hanner cymaint o berfformwyr yng Nghymru. Roedd bod yn rhan o Ysgoloriaeth Bryn Terfel yn brofiad bythgofiadwy, ac mi wnes i wir fwynhau y sesiynau mentora gydag Aled Hall.

Mae’r ysgoloriaeth yn hwb enfawr i yrfa rhywun, ac mae cael enw Bryn Terfel ar eich cv yn golygu cymaint. Rwyf yn gobeithio y bydd cerddoriaeth a chanu yn rhan o fy mywyd i yn y dyfodol.”

Aled Siôn

Cyfarwyddwr yr Eisteddfod a’r Celfyddydau

01678 541 014
eisteddfod@urdd.org
urdd.org/eisteddfod

Ffeithiau

- Eisteddfod lwyddiannus yn Eryri ar faes safle Glynllifon, Coleg Meirion Dwyfor
- Bron i 100,000 o ymwelwyr a 15,000 o gystadleuwyr
- 40,000 o aelodau’r Urdd wedi cystadlu yn yr eisteddfodau cylch a sir trwy Gymru gyfan ac eisteddfod ranbarthol am y tro cyntaf yn Llundain
- Perfformiadau penigamp yn y noson agoriadol a pherfformiad ieuencid yr ardal, **Sbri** yn Galeri, a 380 o blant cynradd yn sioe **Ar Gof a Chadw** yn y Pafiliwn
- Penllanw cynllun tair blynedd Cwmni Theatr Ieuencid yr Urdd, y ddrama gerdd **‘Sneb yn Becso Dam**, gyda pherfformiadau gwefreiddiol yn y Lyric Caerfyrddin, Sherman Caerdydd a Phafiliwn y Rhyl

Huw is a familiar face on the Eisteddfod yr Urdd stage, and he was one of the competitors for the Bryn Terfel Scholarship in 2011 and 2012 following his success in the under 25 ‘cerdd dant’ solo.

“I have been competing at the Eisteddfod since I was very young, singing solos, duets and in parties. The Urdd is a fantastic stage, and if it wasn’t for the Urdd I don’t think we would have half as many performers in Wales. Being part of the Bryn Terfel Scholarship was an unforgettable experience and I really enjoyed the mentoring sessions with Aled Hall.

The scholarship is a huge boost to someone’s career, and having Bryn Terfel’s name on your cv means so much. I hope music and singing will be part of my life in the future.”

Aled Siôn

Director of the Eisteddfod and the Arts

01678 541 014
eisteddfod@urdd.org
urdd.org/eisteddfod

Facts

- Successful Eisteddfod in Eryri on the Glynllifon site, Coleg Meirion Dwyfor
- Almost 100,000 visitors and 15,000 competitors
- 40,000 Urdd members competed in the local and regional eisteddfodau across Wales and a regional eisteddfod was held for the first time in London
- Excellent performances on the opening night and the performance of the young people of the area, **Sbri** at Galeri, and 380 primary school children in the **Ar Gof a Chadw** show in the Pavilion
- The culmination of the Urdd Youth Theatre’s three year scheme, the musical **‘Sneb yn Becso Dam**, with spectacular performances at the Lyric in Carmarthen, the Sherman in Cardiff and the Pavilion in Rhyl

03

Swyn Ela Williams, 12
Gweithgareddau Cymunedol
Community Activities

Byw/Location
Dinbych/Denbigh

Swyn Ela Williams

Mae Swyn yn ddisgybl Blwyddyn 8 yn Ysgol Glan Clwyd, Llanelwy. Mae'n aelod o'r Urdd ers ei bod ym Mlwyddyn 1. Mae hi'n aelod gweithgar o Uwch Adran Dinbych ac wedi dod yn ail yng nghystadlaethau CogUrdd eleni.

"Profiad newydd i mi eleni oedd cystadlu yn CogUrdd. Mi wnes i gyrraedd y rownd derfynol yn y bws coginio yn yr Eisteddfod ac roedd yn brofiad gwych cael cyfarfod y cogydd adnabyddus Dudley Newbery. Rydw i'n meddwl y dylai pobl ifanc eraill gystadlu yn CogUrdd gan i mi gael llawer o hwyl, ac mi fyddaf yn bendant yn cystadlu eto!

Mae bod yn aelod o Uwch Adran Dinbych yn brofiad gwych. Dwi wrth fy modd yn cyfarfod gyda ffrindiau a chael cyfle i gymdeithasu trwy gyfrwng y Gymraeg. Dwi wedi cael llawer o brofiadau arbennig – canwio yn y tywyllwch yng Nglan-llyn, gwaith cadwraeth ger Llyn Brenig, taith gerdded, Lazer Quest yng Nghaer, steddod wirion yn Llanrwst a gweithgareddau mabolgampau.

Mae'r Urdd wedi rhoi llawer mwy o hyder i mi berfformio yn gyhoeddus a chymysgu gyda phobl ifanc o wahanol ardaloedd o Gymru."

David Bryer

Cyfarwyddwr Talaith y De

01267 676642
daibryer@urdd.org

Siân Rogers

Cyfarwyddwr Talaith y Gogledd a'r Canolbarth

01678 541 030
sianrogers@urdd.org

Ffeithiau

- Neges Heddwch ac Ewyllys Da wedi ei pherfformio gan griw o Eryri ar gopa'r Wyddfa, yn y Senedd ac ar lwyfan yr Eisteddfod.
- Mwy o adrannau ac aelwydydd cymunedol.
- Mwy yn cystadlu yng nghystadlaethau chwaraeon cylch a rhanbarth.
- Llwyddo i ddenu pobl ifanc newydd i wirfoddoli drwy gynlluniau fel Bagloriaeth Cymru.
- Cynnig profiadau hwyl a heriol i blant a phobl ifanc er mwyn rhoi cyfleoedd iddynt ddefnyddio'r Gymraeg y tu allan i'r ysgol.
- Trefnu eisteddfodau cylch a sir ledled Cymru gyda gwirfoddolwyr y rhanbarth.
- Cydweithio gydag Adrannau Ieuencid pob awdurdod lleol yng Nghymru er mwyn cefnogi darpariaeth Gymraeg.

Swyn is a Year 8 pupil at Ysgol Glan Clwyd, St Asaph. She has been a member of the Urdd since she was in Year 1. She is an enthusiastic member of Uwch Adran Dinbych and came second in the CogUrdd competition this year.

"It was a new experience for me this year to compete in CogUrdd. I reached the final round in the cookery bus at the Eisteddfod and it was a wonderful experience to meet the famous chef Dudley Newbery. I think other young people should compete in CogUrdd as I had a lot of fun, and I'll definitely compete again!

Being a member of Uwch Adran Dinbych is a wonderful experience. I really enjoy meeting friends and getting the opportunity to socialise through the medium of Welsh. I have had many brilliant experiences – canoeing in the dark at Glan-llyn, conservation work near Llyn Brenig, a guided walk, Lazer Quest in Chester, silly eisteddfod in Llanrwst and sporting activities.

The Urdd has given me much more confidence to perform in public and mix with young people from different areas of Wales."

David Bryer

Southern Region Director

01267 676642
daibryer@urdd.org

Siân Rogers

North and Mid Wales Region Director

01678 541 030
sianrogers@urdd.org

Facts

- The Peace and Goodwill Message performed by a group from Eryri on the summit of Snowdon, in the Senedd and on the Eisteddfod stage.
- More community 'adrannau' and 'aelwydydd'.
- More competing in the local and regional sports competitions.
- Succeeded in attracting new young people to volunteer through schemes such as the Welsh Baccalaureate.
- Offer fun and challenging experiences to children and young people, giving them opportunities to use the Welsh language outside school.
- Organise local and regional eisteddfodau across Wales with regional volunteers.
- Collaboration with the Youth Departments of every local authority to support Welsh-medium provision for young people.

04

Iwan Williams, 19
Gwersyll yr Urdd Glan-Ilyn

Byw/Location

Blaenau Ffestiniog

Iwan Williams

Yn 2010 cychwynnodd Iwan ar gwrs BTEC Awyr Agored yng Ngholeg Meirion Dwyfor. Roedd yn un o'r rhai cyntaf i fanteisio ar y bartneriaeth rhwng y Coleg a Gwersyll Glan-Ilyn / Llwybrau i'r Brig.

“Cyn i mi gychwyn ar y cwrs yng Ngholeg Meirion Dwyfor, roeddwn i'n hoffi mynd allan efo ffrindiau i ddringo, rhedeg, beicio – doedd gennym ni ddim offer ar y pryd, dim ond mynd fel criw i fwynhau. Wedyn ar y cwrs, mi gawsom ein cyflwyno i griw proffesiynol Glan-Ilyn a gweld sut oedd arwain gweithgareddau go iawn. Mi oedd yn grêt cael mynd yna bob wythnos i ganwïo, gan ennill gwobr 2* canwïo/ceufadu ar ddiwedd y cwrs.

Mi ges i hefyd gyfle i arwain sesiynau i blant llai yn ystod diwrnod wedi'i drefnu gan gynllun Llwybrau i'r Brig yng Nglan-Ilyn. Mi oedd angen i ni gynllunio'r diwrnod, y gweithgareddau a chael blas ar beth mae arweinydd awyr agored angen ei wneud.

Pan oeddwn yn tynnu at ddiwedd fy nghwrs, mi es i am bythefnos o brofiad gwaith yng Nglan-Ilyn ac mi oeddwn i wrth fy modd yno. O ganlyniad, dwi wedi penderfynu dilyn gyrfa ym myd awyr agored.”

Huw Antur Edwards

Cyfarwyddwr
Gwersyll yr Urdd Glan-Ilyn

01678 541 000
glan-llyn@urdd.org
urdd.org/glanllyn

Ffeithiau

- Dros 12,000 o wersyllwyr wedi aros yn ystod y flwyddyn
- Gwaith Cynllun Datblygu Glan-Ilyn wedi symud yn ei flaen yn dda – y gwaith ar y gegin, caban bwyta, derbynfa a'r swyddfeydd wedi'i gwblhau. Gwaith ar y bloc llely newydd yn parhau
- Parhau i ddatblygu Gwasanaeth Awyr Agored Glan-Ilyn, fel bo modd darparu gweithgareddau awyr agored mewn gwahanol safleoedd ar draws gogledd a chanolbarth Cymru
- Buddsoddi mewn rhai ystafelloedd cysgu yn y Plas er mwyn parhau i wella ansawdd yr adnoddau
- Datblygu'r ddarpariaeth o gyrsiau Gwobr Dug Caeredin ac o gyrsiau BTEC i ysgolion a cholegau
- Dechrau datblygu cyrsiau Cyfnod Sylfaen i blant ifanc, fel y gall y gwersyll ddarparu cyrsiau a gweithgareddau i blant, ieuencid ac oedolion o bob oed

In 2010 Iwan began a BTEC Outdoor Pursuits course at Coleg Meirion Dwyfor. He was one of the first to benefit from the partnership between the College and Gwersyll Glan-Ilyn / Routes to the Summit.

“Before I started the course in Coleg Meirion Dwyfor, I liked going out climbing, running and cycling with my friends – we had no equipment at the time, just went as a group to enjoy ourselves. Then, on the course, we were introduced to the professionals at Glan-Ilyn and saw how to lead activities properly. It was great being able to go there every week to do canoeing, gaining a 2* canoeing/kayaking award at the end of the course.

I also got the chance to lead sessions for younger children during a day organised by Routes to the Summit in Glan-Ilyn. We needed to plan the day and the activities, and got a taste of what an outdoor activities leader needs to do.

As I was coming to the end of my course, I went on a fortnight's work experience at Glan-Ilyn and I loved it there. As a result, I've decided to follow a career in the outdoor activities field.”

Huw Antur Edwards

Director
Gwersyll yr Urdd Glan-Ilyn

01678 541 000
glan-llyn@urdd.org
urdd.org/glanllyn

Facts

- Over 12,000 have stayed during the year
- Work on the Glan-Ilyn Development Scheme has moved forward well – the work on the kitchen, canteen, reception and offices has been completed. Work on the new accommodation block continuing
- Continuing to develop the Glan-Ilyn Outreach Service, so that outdoor activities can be provided at various locations across north and mid Wales
- Investment in some bedrooms in the Plas in order to improve the quality of the resources
- Developing the provision of Duke of Edinburgh Award courses and BTEC courses for schools and colleges
- Starting to develop Foundation Phase courses for young children, so that the centre can provide courses and activities for children, young people and adults of all ages

05

Gwen Down, 8
Cyfathrebu
Communications

Byw/Location
Aberystwyth

Gwen Down

Mae Gwen yn ddisgybl Blwyddyn 4 yn Ysgol Gymraeg Aberystwyth. Mae'n derbyn cylchgrawn Cip bob mis, ac enillodd gystadleuaeth ysgrifennu cerdyn post, a drefnwyd ar y cyd gyda Swyddfa'r Post. Mae hi hefyd yn mwynhau mynd i Eisteddfod yr Urdd.

"Rydwn i'n mwynhau gweld Cip yn cyrraedd yr ysgol, ac ar ôl mynd adref fe fyddaf yn troi at y gornel jôcs a Labordy Cip i weld arbrawf y mis. Yn y gystadleuaeth pan wnes i ennill £100 i'r ysgol a £40 i mi fy hun, mi wnes i ysgrifennu cerdyn post at dad ar ôl i mi a mam fod yn Murcia yn Sbaen. Roeddwn wedi gludo balwn wrth ochr y cerdyn. Dywedais wrth dad 'mod i wedi blasu, arogli, gweld a chlywed pob math o bethau. Bu dad farw bum mlynedd yn ôl ac ers hynny rwyf wedi bod yn anfon balwn ato i'r awyr.

Mi fuom ni yn Eisteddfod Eryri ym mis Mehefin ac roeddwn i'n hoff iawn o bob dim ym Mhentref Mistar Urdd. Es i ar y wal ddringo gan fynd i'r top chwe gwaith. Bues i ar y trampolîn hefyd – neidiais yn uchel iawn.

Yn ystod y flwyddyn cawsom barti arbennig i ddathlu pen-blwydd yr Urdd yn 90 yn yr ysgol – gan gael cacen arbennig iawn."

Mali Thomas

Cyfarwyddwr Cyfathrebu
Gwersyll yr Urdd Caerdydd

029 2063 5678

Ffeithiau

- 47,714 yn aelodau o'r Urdd eleni
- Y Prif Weinidog Carwyn Jones, a Phrif Weinidog Prydain, David Cameron ymhlith y rhai ddymunodd ben-blwydd hapus i'r Urdd yn 90
- 234 o ysgolion a dros 20,000 o blant ledled Cymru wedi dathlu pen-blwydd yr Urdd trwy gynnal partiön ar 27 Ionawr
- Siop Mistar Urdd ar y we wedi cael ei lansio ym mis Rhagfyr
- Sefydlu e-newyddlen dymhorol
- Dros 27,000 o blant a phobl ifanc yn darllen cylchgronau Cip, Bore Da a iaw bob mis

Gwen is a Year 4 pupil at Ysgol Gymraeg Aberystwyth. She receives Cip magazine every month and she won a postcard writing competition organised jointly with the Post Office. She also enjoys going to Eisteddfod yr Urdd.

"I enjoy seeing Cip arrive at the school, and after going home I turn to the jokes corner and Labordy Cip to see the experiment of the month. In the competition in which I won £100 for the school and £40 for myself, I wrote a postcard to dad after me and mam went to Murcia in Spain. I had glued a balloon to the side of the card. I told dad that I'd tasted, smelt, seen and heard all kinds of things. Dad died five years ago and since then I've been sending him a balloon into the sky.

We went to Eisteddfod Eryri in June and I liked everything in Pentref Mistar Urdd. I went on the climbing wall and reached the top six times. I went on the trampoline too – I jumped very high.

During the year we had a special party at school to celebrate the Urdd's 90th birthday – and had a very special cake."

Mali Thomas

Communications Director
Gwersyll yr Urdd Caerdydd

029 2063 5678

Facts

- 47,714 were members of the Urdd this year
- Prime Minister Carwyn Jones, and British Prime Minister David Cameron were among those who wished the Urdd a happy 90th birthday
- 234 schools and over 20,000 children across Wales celebrated the Urdd's birthday by holding parties on the 27 January
- Siop Mistar Urdd on the internet launched in December
- An e-newsletter is now issued every term
- Over 27,000 children and young people read the magazines Cip, Bore Da and iaw every month

06

Mathew Abbott, 19
Gwersyll yr Urdd Llangrannog

Byw/Location
Llangrannog

Mathew Abbott

Mae Mathew yn aelod o staff llawn amser adran weithgareddau Gwersyll Llangrannog. Mae'n fachgen lleol ac yn falch o fod wedi cael swydd yn ei fro enedigol.

“Cefais fy mhrofiad cyntaf o Langrannog fel disgybl Blwyddyn 6, a dyma oedd y tro cyntaf i mi fentro ar sgîs. Wedi hynny, penderfynais ymuno gyda'r Clwb Sgîo a Byrddio, a bellach rwyf yn mwynhau'r Noson rail a rampiau yma bob nos Fercher.

Wedi cyfnod fel 'swog' tra yn Ysgol Dyffryn Teifi, cefais swydd rhan amser yn gweithio ar benwythnosau ar y gweithgareddau. Roedd hwn yn gyfnod pwysig i mi, wrth i mi ddatblygu hunan hyder ac ennill arian am y tro cyntaf. Wedi'r cyfnod yma roeddwn yn gwybod fy mod am weithio yn y maes awyr agored gyda phlant a phobol ifanc.

Trwy lwc, wedi i mi orffen Lefel A, daeth cyfle am swydd llawn amser fel Swyddog Gweithgareddau. Roeddwn yn falch iawn o dderbyn y swydd ac rwyf ers hynny wedi cael sawl cyfle i ddatblygu fy hun trwy gyrsiau megis Arweinydd Saethyddiaeth, Beiciau Modur, Goruchwyliwr Pwll Nofio a Chymorth Cyntaf.

Oni bai am y swydd hon byddwn unai wedi gorfod gadael yr ardal i ddod o hyd i swydd neu wneud rhywbeth nad oeddwn i wir yn ei fwynhau.”

Steffan Jenkins

Cyfarwyddwr
Gwersyll yr Urdd Llangrannog

01239 652 140
llangrannog@urdd.org
urdd.org/llangrannog

Ffeithiau

- 17,350 yn aros yn y Gwersyll yn ystod y flwyddyn
- Wedi cael y flwyddyn ariannol orau erioed
- Y Llethr Sgîo, Canolfan Hamdden a Chae Pob Tywydd, y Ganolfan Ferlota a'r Ganolfan Ddringo yn cael defnydd cyson gan y gymuned ac ymwelwyr
- Sefydlu Caffi Crefft yn y Ganolfan Treftadaeth dros yr Haf
- Gwaith yn dechrau ym Medi ar floc cysgu newydd fydd yn cynnwys 16 ystafell wyth gwely ac wyth ystafell dau wely. Derbyniwyd cymhorthdal o £315,000 tuag at y gwaith gan Axis 3 Cynllun Datblygu Gwledig Cymru 2007-13
- Trwy gyflogi dros 100 o bobl a chefnogi busnesau lleol, amcangyfrifir ein bod yn cyfrannu dros £3 miliwn i'r economi leol yn flynyddol
- Canolfan Pentre Ifan yn dal yn cadw'n brysur gyda nifer o briodasau yn cael eu cynnal yno yn ystod y flwyddyn

Mathew is a full-time member of staff in the activities department of Gwersyll Llangrannog. He is a local lad and is pleased to have found a job in his native area.

“I had my first experience of Llangrannog as a Year 6 pupil, and this was the first time for me to ski. After that, I decided to join the Skiing and Boarding Club, and now I enjoy the rail and ramps night here every Wednesday evening.

After a period as a 'swog' whilst at Ysgol Dyffryn Teifi, I got a part-time job working on the activities at weekends. This was an important period for me as I developed self-confidence and earned money for the first time. After this I knew that I wanted to work in the outdoor activities field with children and young people.

Luckily, after I finished my A Levels, an opportunity arose for a full-time job as Activities Officer. I was very pleased to accept the post and since then I've had several opportunities to develop myself by means of courses such as Archery Leader, Quad Bike Supervisor, Swimming Pool Responder and High Ropes Instructor.

Without this job, I would have either had to leave the area to find a job or do something that I didn't really enjoy.”

Steffan Jenkins

Director
Gwersyll yr Urdd Llangrannog

01239 652 140
llangrannog@urdd.org
urdd.org/llangrannog

Facts

- 17,350 stayed at the Gwersyll during the year
- Had the best ever financial year
- The Ski Slope, Leisure Centre and All-weather Pitch, the Pony Trekking Centre and Climbing Centre regularly used by the community and visitors
- Established the Caffi Crefft in the Heritage Centre over the Summer
- Work starting in September on a new accommodation block that will include 16 eight-bedded rooms and eight twin-bedded rooms. A grant of £315,000 towards the work received from Axis 3 Wales Rural Development Scheme 2007-13
- By employing over 100 people and supporting local businesses, it is estimated that we contribute over £3 million annually to the local economy
- The Pentre Ifan Centre still busy with a number of weddings being held there during the year

07

Clwb Cymorth Caerdydd Chwaraeon/Sports

Clwb Cymorth Caerdydd

Fis Medi 2011, sefydlodd yr Adran Chwaraeon Glwb Cymorth, sef clwb wythnosol ar gyfer plant gydag anghenion arbennig – gyda'r anghenion yn amrywio o awtism difrifol i blant sy'n ei chael hi'n anodd i gymdeithasu. Mae Alun Evans yn gymhorthydd yn uned anghenion arbennig Ysgol Coed y Gof, Caerdydd, ac mae plant o'r ysgol yn mynychu'r Clwb Cymorth.

“Mae wyth plentyn o'r uned yn mynd i'r clwb, gyda gwahanol anghenion dysgu yn cynnwys awtistiaeth ac ADHD. Dros y flwyddyn mae'r plant wedi cael cyfle i wneud gweithgareddau megis dringo, nofio, sgïo a physgota ac maen nhw wedi joio mas draw. Does dim byd tebyg yn cael ei gynnig yn yr ardal trwy gyfrwng y Gymraeg, ac mi ydw i yn gweld newid yn y plant ers dechrau yn y clwb – o ran yr hyder i roi cynnig ar rywbeth newydd. Un weithgaredd wnaethon nhw fwynhau yn fawr iawn oedd y pysgota – doedd y rhan fwyaf erioed wedi cael cyfle i bysgota cyn hynny. Rydym yn cael mynd i'r clwb bob prynhawn dydd Mercher am gyfnod o chwech wythnos, ac mae'n sicr yn uchafbwynt yr wythnos i'r plant.”

Gary Lewis

Cyfarwyddwr Chwaraeon

029 2063 5686
gary@urdd.org
urdd.org/chwaraeon

Ffeithiau

- 40,000 wedi cymryd rhan mewn cystadlaethau cenedlaethol
- 1,000 wedi derbyn hyfforddiant chwaraeon
- Dros 100 o glybiau chwaraeon cymunedol
- Dros 20,000 wedi cymryd rhan mewn sesiynau blasu
- 1,200 wedi cymryd rhan yng Ngemau Cymru

In September 2011, the Sports Department established the Clwb Cymorth, which is a weekly club for children with special needs – the needs varying from severe autism to children who find it difficult to socialise. Alun Evans is an assistant in the special needs unit at Ysgol Coed y Gof, Cardiff, and children from the school attend the Clwb Cymorth.

“Eight children from the unit go to the club, with various learning needs including autism and ADHD. During the year the children have had opportunities to undertake activities such as climbing, swimming, skiing and angling and they have really enjoyed it. Nothing similar is offered in the area through the medium of Welsh, and I've seen a big change in the children since they started in the club – in terms of confidence in having a go at something new. One activity they really enjoyed was the angling – the majority had never had the chance to go fishing until then. We can go to the club every Wednesday afternoon for a period of six weeks, and it is certainly the highlight of the week for the children.”

Gary Lewis

Sports Director

029 2063 5686
gary@urdd.org
urdd.org/chwaraeon

Facts

- 40,000 have taken part in national competitions
- 1,000 have received sports training
- Over 100 community sports clubs
- Over 20,000 have taken part in taster sessions
- 1,200 took part in Gemau Cymru

08

Brandon Lewis Sherwood, 17

Llwybrau i'r Brig

Routes to the Summit

Byw/Location

Hirwaun

Brandon Lewis Sherwood

Mae Brandon yn mynychu Ysgol Gyfun Gymraeg Rhydywaun ac mae wedi bod yn rhan o'r cynllun Llwybrau i'r Brig ers iddo gychwyn yn 2009. Mae Brandon bellach yn gwneud prentisiaeth mewn gwaith ieuentid fel rhan o gynllun Cronfa Gymdeithasol Ewrop (ESF) Menter Iaith Merthyr.

“Pan wnes i ddechrau ymwneud gyda'r Urdd mi oeddwn i yn berson eithaf distaw oedd yn hoffi dawnsio stryd, dawnsio brêc ac ati. Mi wnes i weld hysbyseb am gystadleuaeth 'Cwm Talent' a chystadlu ynddi. Ers hynny mi ydw i wedi cael llawer o gyfleoedd gyda chynllun Llwybrau i'r Brig i gystadlu ym maes dawnsio a dwi wedi ennill cymwysterau Agored Cymru mewn meysydd yn amrywio o iechyd a diogelwch i'r byd gwaith a threfnu digwyddiadau.

Mae'r gwaith dwi wedi'i wneud dros y blynyddoedd wedi fy newid fel person, a fyddwn i ddim hanner y person ydw i heddiw heb yr Urdd. Mae gen i lawer mwy o hyder, a Nicola Evans, y Swyddog Llwybrau i'r Brig lleol, wnaeth fy annog i wneud y brentisiaeth. Rwyf hefyd, ers gadael ysgol, yn deall bod yr iaith Gymraeg yn llawer pwysicach na beth oeddwn i'n gredu – yn arbennig yn y byd gwaith. Mae'n bwysig iawn i mi fel person ac mae'r Urdd wedi fy helpu i sylweddoli hynny.”

Dyfrig Morgan

Cyfarwyddwr Ieuentid

01685 875 541
dyfrig@urdd.org
urdd.org/llwybrauirbrig

Ffeithiau

- Cynllun sy'n gweithio gyda phobl ifanc 11 – 19 oed sydd angen cymorth
- 17 o staff yn cynnig sgiliau newydd, alldeithiau awyr agored, achrediaidau, cymwysterau a hyfforddiant trwy gyfrwng y Gymraeg
- Dau o brosiectau Swyddogion Llwybrau i'r Brig wedi ennill gwobr yng Ngwobrau Gwaith Ieuentid Cynulliad Cymru
- 110 o bobl ifanc wedi aros mewn tipis a chael blas ar ardal Eryri yn ystod yr Eisteddfod eleni
- 5,100 wedi cofrestru ar y cynllun
- 1,551 wedi cael achrediaidau cydnabyddedig

Brandon attends Ysgol Gyfun Gymraeg Rhydywaun and has been part of the Routes to the Summit scheme since it started in 2009. Brandon is now doing an apprenticeship in youth work as part of a Menter Iaith Merthyr European Social Fund (ESF) scheme.

“When I started getting involved with the Urdd I was quite a quiet person who liked street dancing, break dancing and so on. I saw an advert for the 'Cwm Talent' competition and took part in it. Since then I've had a lot of opportunities with the Routes to the Summit scheme to compete in dance competitions and have gained Agored Cymru qualifications varying from health and safety to the world of work and organising events.

The work I've done over the years has changed me as a person, and I wouldn't be half the person I am today without the Urdd. I have much more confidence, and it was Nicola Evans, the local Routes to the Summit Officer who encouraged me to take up the apprenticeship. Also, since leaving school I understand that the Welsh language is much more important than I thought – especially in the world of work. It is very important to me as a person and the Urdd has helped me to realise that.”

Dyfrig Morgan

Youth Director

01685 875 541
dyfrig@urdd.org
urdd.org/llwybrauirbrig

Facts

- A scheme that works with young people aged 11 – 19 who need support
- 17 staff offer new skills, outdoor expeditions, accreditations, qualifications and training through the medium of Welsh
- Two Routes to the Summit Officers' projects won awards in the Welsh Assembly Youth Work Awards
- 110 young people stayed in tepees and got a taste of the Eryri area during the Eisteddfod this year
- 5,100 registered on the scheme
- 1,551 received recognised accreditations

09

Eleni...

Dros 20,000 o blant wedi dathlu pen-blwydd yr Urdd yn 90 oed

248 o staff a throsiant ariannol o £8.7 miliwn

1,194,625 o ymweliadau yn ystod y flwyddyn â'n gwefan

1,600 o athletwyr wedi cymryd rhan yng Ngemau Cymru

54% o siaradwyr Cymraeg 10 oed yn aelodau

27,000 o blant a phobl ifanc ledled Cymru yn darllen y cylchgronau bob mis

Dros 500 wedi bod ar deithiau tramor i Ffrainc, yr Eidal, Sbaen a Phatagonia

Un o bob pump o blant Blwyddyn 6 Cymru yn aelodau

Bron i 100,000 o ymwelwyr i Eisteddfod Genedlaethol Eryri

45,000 o aelodau yn cystadlu yn yr eisteddfodau cylch a sir

This year...

Over 20,000 children celebrated the Urdd's 90th birthday

248 staff and a financial turnover of £8.7 million

1,194,625 visits to our website during the year

1,600 athletes took part in Gemau Cymru

54% of Welsh-speaking 10 year olds are members

27,000 children and young people across Wales read the magazines every month

Over 500 have been on foreign trips to France, Italy, Spain and Patagonia

One in five children from Year 6 in Wales are members

Almost 100,000 visitors to Eisteddfod Genedlaethol Eryri

45,000 members competed in the local and regional eisteddfod

Ffotograffiaeth
Photography

Dewi Glyn Jones
Keith Morris
Phillip Roberts

Urdd Gobaith Cymru Officers 2012

President

Eirian Stephen Jones

Chair

Carol Davies

**Honorary Presidents
and Trustees**

Prys Edwards
Wynne Melville Jones
Bob Roberts

Vice-presidents

Edryd Eynon
Bethan Mair Williams

Vice-chair

Tudur Dylan Jones

Treasurer

Rheon Tomos

Trustees

Sion Edwards
Rhiannon Lewis
Aled Walters

Secretary

Andrea Parry

Honorary Solicitor

Aled Walters

Ffynonellau Incwm Allanol

Rydym yn ymdrechu i sicrhau cefnogaeth ariannol i waith yr Urdd o bob math o ffynonellau. Heb y gefnogaeth hon ni fyddai modd i ni gynnig yr amrediad o brofiadau sy'n cael eu disgrifio yn yr adroddiad hwn.

Cynigwyd y grantiau canlynol	£	Awdurdodau Lleol	£
Bwrdd yr Iaith Gymraeg	687,184	Powys	12,378
Llywodraeth Cymru (Grant Cyrff Ieuencid Gwirfoddoli)	73,590	Ceredigion	8,500
Cyngor Llyfrau	26,000	Môn	19,320
Chwaraeon Cymru	75,000	Gwynedd	34,210
Llywodraeth Cymru – Gemau Cymru	85,000	Conwy	17,050
Cyngor Rhondda Taf – Llwybrau i'r Brig	49,256	Dinbych	20,000
Cyngor Ceredigion – Cwrs Rhaffau	55,624	Penfro	14,500
Cronfa Loteri Fawr (Prosiect Ieuencid Merthyr)	28,894	Caerffili	12,000
ESF Cronfa Cydgyfeiriant (Prosiect Llwybrau i'r Brig)	699,403	Cyngor Casnewydd	20,000
Cyngor Celfyddydau Cymru (Grym y Fflam) – Theatr Ieuencid	30,000	Cyngor Bwrdeistref Wrecsam	16,500
Cyngor Bro Morgannwg (LAPA)	20,000	Cyngor Sir Fynwy	5,000
Grant Cymorth	37,325	Partneriaeth Plant a	
Menter Iaith Maelor	2,820	Phobl Ifanc Casnewydd	5,000
Menter Iaith Sir y Fflint	25,608	Cyngor Blaenau Gwent	5,000
Cyngor Sir Ddinbych	2,500		
Menter Iaith Sir Caerffili	5,500		
		Bwrdd yr Iaith Gymraeg - Eisteddfod	150,000
		Cymdeithas Llywodraeth Leol	
		Cymru – Eisteddfod	147,900
		Prif Gymynroddion	£
		William John Heulwyn Evans	
		(Rhuddlan) – balans	39,217
		Margaret Irene Rees (Baglan)	95,476
		Winnie Jane Hughes	
		(Llanuwchllyn) – balans	10,679
		David Claud Warmington (Aberhonddu)	5,000
		Parch Ann Sheldon	
		(Sutton Coldfield/Rhiwbina) – rhan	48,538
		Margaret Gwenlais Price (Llanymddyfri)	1,000

External Funding Sources

Urdd Gobaith Cymru proactively seeks financial support from a variety of sources to support its work. Without this support we would be unable to offer the range of experiences that are described in this report.

The following grants were offered	£	Local Authorities	£
Welsh Language Board	687,184	Powys	12,378
Welsh Government (Youth Grant)	73,590	Ceredigion	8,500
Welsh Books Council	26,000	Anglesey	19,320
Sports Wales	75,000	Gwynedd	34,210
Welsh Government – Gemau Cymru	85,000	Conwy	17,050
Rhondda Taf Council – Llwybrau i'r Brig	49,256	Denbigh	20,000
Ceredigion Council – High Ropes Course	55,624	Pembrokeshire	14,500
Big Lottery Fund (Merthyr Youth Project)	28,894	Caerphilly	12,000
ESF Convergence Fund (Routes to the Summit Project)	699,403	Neath Council	20,000
The Power of the Flame (Arts Council of Wales) – Youth Theatre	30,000	Wrexham Borough Council	16,500
Vale of Glamorgan (LAPA)	20,000	Monmouthshire Council	5,000
Cymorth Grant	37,325	Neath Children and	
Menter Iaith Maelor	2,820	Young People Partnership	5,000
Menter Iaith Sir y Fflint	25,608	Blaenau Gwent Council	5,000
Denbighshire Council	2,500		
Menter Iaith Sir Caerffili	5,500		
		Welsh Language Board - Eisteddfod	150,000
		Welsh Local Government	
		Association – Eisteddfod	147,900
		Significant Bequests	£
		William John Heulwyn Evans	
		(Rhuddlan) – balance	39,217
		Margaret Irene Rees (Baglan)	95,476
		Winnie Jane Hughes	
		(Llanuwchllyn) – balance	10,679
		David Claud Warmington (Brecon)	5,000
		Parch Ann Sheldon	
		(Sutton Coldfield/Rhiwbina) – interim	48,538
		Margaret Gwenlais Price (Llanymddyfri)	1,000

Noddwyr

Rydym yn chwilio'n barhaus am noddwyr newydd sy'n gallu ein cefnogi drwy gymorth ymarferol neu ariannol. Mae'r buddiannau y gallwn eu cynnig yn cynnwys sylw yn ein digwyddiadau a brandio ar ddeunyddiau amrywiol.

Diolchwn i'r sefydliadau canlynol a gefnogodd waith yr Urdd yn ystod y flwyddyn:

Agored Cymru, Amnesti Rhyngwladol, Arriva, Atyniadau Eryri, BBC, Black Boy, BT, Bwrdd yr Iaith Gymraeg, Cartrefi Cymunedol Gwynedd, Castell Howell, Coca Cola, Coleg Llandrillo, Coleg Menai, Cyngor Celfyddydau, Cyngor Gwynedd, Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru, Dawnus, Deloitte, Doodson, GE, Gelli Gyffwrdd, First Hydro, Gravells, HSBC, Hufenfa De Arfon, Hybu Cig Cymru, Jones & Whitehead, Llywodraeth Cymru, NDA / MAGNOX, Post Brenhinol, Prifysgol Abertawe, Prifysgol Aberystwyth, Prifysgol Bangor, Prifysgol y Drindod, Prifysgol Morgannwg, RES, S4C, Slaters, Sport Cardiff, Stenna, Telesgop, UCAC, Undeb Rygbi Cymru, Watkin Jones, Ymddiriedolaeth Ivor & Aeres, Ymddiriedolaeth Jane Hodge, Ymddiriedolaeth Pantyfedwen, Ymddiriedolaeth William Park Jones.

Sponsors

We are continually looking for new sponsors who can support us by means of practical or financial help. The benefits we can offer include publicity in our events and branding on various materials.

We are grateful to the following organisations that supported the work of the Urdd during the year:

Agored Cymru, Amnesty International, Arriva, Snowdonia Attractions, BBC, Black Boy, BT, Welsh Language Board, Cartrefi Cymunedol Gwynedd, Castell Howell, Coca Cola, Coleg Llandrillo, Coleg Menai, Wales Arts Council, Gwynedd Council, Welsh Local Government Association, Dawnus, Deloitte, Doodson, First Hydro, GE, Greenwood Forest Park, Gravells, HSBC, South Caernarfon Creameries, Hybu Cig Cymru – Meat Promotion Wales, Jones & Whitehead, Welsh Government, NDA / MAGNOX, Royal Mail, Swansea University, Aberystwyth University, Bangor University, Trinity University, Glamorgan University, RES, S4C, Slaters, Sport Cardiff, Stenna, Telesgop, UCAC, Welsh Rugby Union, Watkin Jones, Ivor & Aeres Trust, Jane Hodge Trust, Pantyfedwen Trust, William Park Jones Trust.

Gwybodaeth Ariannol

Datganiad yr Archwilwyr i Ymddiriedolwyr Urdd Gobaith Cymru

Yr ydym wedi arholi'r crynodeb ariannol ar y dudalen yma.

Cyfrifoldebau priodol ymddiriedolwyr ac archwilwyr

Yr ydych chi fel ymddiriedolwyr yn gyfrifol am baratoi'r crynodeb ariannol. Yr ydym wedi cytuno i adrodd i chi ein barn ar gysondeb y crynodeb ariannol gyda'r cyfrifon statudol llawn, a arwyddwyd ar 2 Hydref 2012.

Sail ein barn

Yr ydym wedi gwneud y gwaith hynny yr ydym yn ei ystyried yn addas i sefydlu a ydy'r crynodeb ariannol yn gyson gyda'r datganiadau ariannol pan baratowyd rhain oddi wrthynt.

Ein barn

Yn ein barn mae'r crynodeb ariannol yn gyson gyda'r datganiadau ariannol llawn am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2012.

Patterson Jones & Evans.

Patterson, Jones & Evans
Archwilwyr Cofrestredig Llanbedr Pont Steffan

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr

Mae'r cyfrifon uchod yn grynodeb o wybodaeth a dynnwyd oddi wrth y datganiadau ariannol llawn.

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol llawn gan Fwrdd yr Ymddiriedolwyr ar 2 Hydref 2012 ac maent wedi'u hanfon i'r Tŷ Cwmniau ac i'r Comisiwn Elusennau. Archwiliwyd y cyfrifon gan Patterson, Jones & Evans a rhoddwyd adroddiad diamod arnynt.

Mae'n bosib nad yw'r crynodeb ariannol yn rhoi gwybodaeth ddigonol i roi dealltwriaeth lawn ar faterion ariannol yr elusen. Felly, am wybodaeth bellach, dylid ymgynghori â'r cyfrifon statudol llawn; Adroddiad yr Archwilwyr ar y cyfrifon hynny, ac Adroddiad Blynyddol yr Ymddiriedolwyr. Ceir copïau o'r rhain oddi wrth y cwmni.

UPP

Llofnodwyd ar ran Bwrdd y Cyfarwyddwyr

Financial Information

Auditors' Statement

To the Urdd Gobaith Cymru Directorate.
We have examined the financial summary on this page.

Appropriate responsibilities for directors and auditors

You, the directors, are responsible for preparing the financial summary. We have agreed to express to you our opinion on the consistency of the financial summary with the full statutory accounts, which were signed on 2 October 2012.

The basis of our opinion

We have done the work which we consider appropriate to establish whether the financial summary is consistent with the financial statements when these were prepared from them.

Our opinion

In our opinion the financial summary is consistent with the full financial statements for the year ending 31 March 2012.

Patterson Jones & Evans.

Patterson, Jones & Evans
Registered Auditors, Lampeter

Directors' Report

The accounts above are a summary of information abstracted from the full financial statements.

The full financial statements were approved by the Board of Directors on 2 October 2012 and they have been sent to Companies House and the Charities Commission. The accounts were audited by Patterson, Jones & Evans and were given an unconditional report.

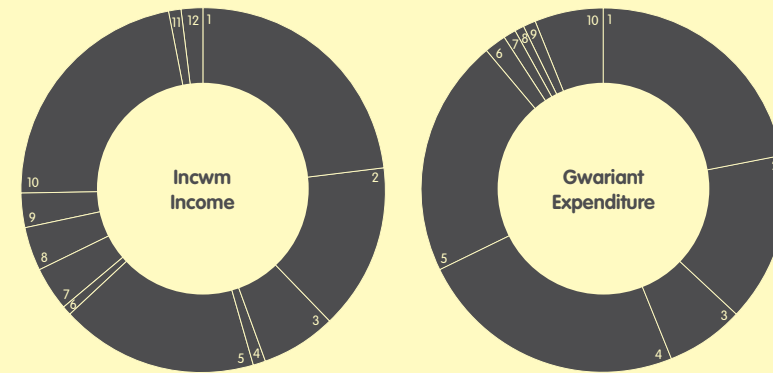
It is possible that the financial summary does not provide sufficient information to give a full understanding of the charity's financial affairs. For further information, therefore the full statutory accounts, the Auditors' report on those accounts and the Trustees Annual Report need to be consulted. Copies of these can be obtained from the company.

UPP

Signed on Behalf of the Board of Directors

Gwybodaeth Ariannol parhad
Financial Information continued

Grŵp Cwmni Urdd Gobaith Cymru Cyfyngedig Mantolen 31 Mawrth 2012		Urdd Gobaith Cymru Group Company Limited Balance Sheet 31 March 2012	
		2012	2011
		£	£
Asedion Sefydlog	Fixed Assets		
Eiddo sylweddol	Tangible assets	8,434,839	8,076,502
Buddsoddion	Investments	1,607,515	1,598,758
		10,042,354	9,675,260
Asedion Cyfredol	Current Assets		
Stoc	Stock	37,384	32,007
Dyledwyr	Debtors	1,108,729	860,695
Arian yn y banc ac mewn llaw	Cash at bank and in hand	1,486,651	1,206,049
		2,632,764	2,098,751
Credydwyr	Creditors		
Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	Amounts falling due within a year	(1,530,184)	(1,005,885)
Rhwymedigaethau cyfredol net	Net current liabilities	1,102,580	1,092,866
Asedion llai rhwymedigaethau cyfredol	Total asset less current liabilities	11,144,934	10,768,126
Symiau sy'n ddyledus ar ôl blwyddyn	Amount falling due after a year	(686,265)	(852,439)
		10,458,669	9,915,687
Cronfeydd	Reserves		
Cronfeydd cyfng	Restricted funds	1,895,462	1,944,400
Cyfrif incwm a thraul	Income and expenditure	7,647,740	7,059,339
Cronfa ail-brisio buddsoddion	Investment revaluation reserve	757,067	751,186
Cronfeydd gwaddol	Endowment funds	158,400	160,762
Cronfeydd	Total Funds	10,458,669	9,915,687

Incwm 2011 — 2012		Income 2011 — 2012		
Siarth Cyfeirio Chart Reference		%	£	
1	Llangrannog a Phentre Ifan	24	2,103,039	
2	Glan-llyn	15	1,285,570	
3	Caerdydd	7	603,773	
4	Incwm o fuddsoddion	0	52,680	
5	Eisteddfod 2011 (gan gynnwys grantiau)	17	1,538,796	
6	Cylchgronau	1	71,381	
7	Aelodaeth	4	321,064	
8	Rhodddion a chymynroddion	3	307,842	
9	Amrywiol	3	248,633	
10	Grantiau			
	(gan gynnwys Bwrdd yr Iaith Gymraeg)	(including the Welsh Language Board)	23	1,999,990
11	Grantiau tuag at wariant cyfalaf	1	62,624	
12	Chwaraeon	2	171,820	
	Cyfanswm Incwm		8,767,212	

Gwariant 2011 — 2012		Expenditure 2011 — 2012	
Siarth Cyfeirio Chart Reference		%	£
1	Llangrannog a Phentre Ifan	22	1,845,852
2	Glan-llyn	15	1,256,761
3	Caerdydd	7	594,874
4	Costau elusennol	24	1,987,155
5	Eisteddfod	21	1,712,660
6	Cylchgronau	2	131,466
7	Costau trefn lywodraethol	1	99,487
8	Costau codi arian a chyhoeddusrwydd	1	37,126
9	Dibrisiant	1	49,221
10	Chwaraeon	6	517,546
	Cyfanswm Gwariant		8,232,148

Dosrannwyd costau cefnogi dros y gweithgareddau elusennol ar sail y ganran incwm a dderbyniwyd.
Support costs are distributed over the charitable activities pro rata to income received.

Gwybodaeth Ariannol parhad
Financial Information continued

Canlyniad y flwyddyn		Outcome for the year	
		2012	2011
		£	£
Mewn lif net o adnoddau am y flwyddyn	In/(out) net flow of resources for the year	535,064	744,103
Gweddill ar werthu buddsoddion	Loss sale of investments	(2,037)	(4,150)
		537,101	739,953
Cynnydd/(Lleihad) ar ail-brisio buddsoddion – heb eu realeiddio	(Reduction)/Increase on revaluation of investments – unrealised	5,881	105,275
Cynnydd/(Lleihad) net mewn cronfeydd	(Reduction)/Increase net in reserves	542,982	845,228
Cronfeydd ar 1 Ebrill 2011	Reserves on 1 April 2011	9,915,687	9,070,459
Cronfeydd ar 31 Mawrth 2012	Reserves on 31 March 2012	10,458,669	9,915,687

Mae'r cyfanswm incwm yn cynnwys £7,568,195 o gronfeydd rhydd, £1,193,713 o gronfeydd clwm a £5,304 o gronfeydd gwaddol. Mae'r cynnydd net am y flwyddyn ar ôl trosglwyddiadau rhwng cronfeydd yn £91,727 yn cynnwys gweddill o £584,002 ar gronfeydd rhydd a colled o £48,938 o gronfeydd cyfyng.

The total income includes £7,568,195 of unrestricted funds, £1,193,713 of restricted funds and £5,304 of endowment funds. The net increase for the year after transfers between reserves is £91,727 including an increase of £584,002 on unrestricted funds and a loss of £48,938 on restricted funds.

Mai Parry Roberts

Cyfarwyddwr Busnes a Phersonél
 a Dirprwy Brif Weithredwr

01678 541010
 mai@urdd.org
 urdd.org

Mai Parry Roberts

Director of Business and Personnel
 and Deputy Chief Executive

01678 541010
 mai@urdd.org
 urdd.org

**Urdd Gobaith Cymru
2011 — 2012**

**Urdd Gobaith Cymru
Swyddfa Gofrestredig
yr Urdd**

Gwersyll Glan-Ilyn
Llanuwchllyn
Y Bala
Gwynedd
LL23 7ST

01239 652 163
urdd@urdd.org
urdd.org

Rhif Elusen: 524481
Rhif Cwmni: 263310

Dylunio/Design:
elfen.co.uk

Argraffwyd yr Adroddiad
Blynnyddol hwn ar bapur wedi ei
aigylchu. Cofiwch ei aigylchu.